

Hva er den hellige gral? Hvordan er den knyttet til den hellige kalk?

Denne legenden blir knyttet til den kalk som Jesus brukte ved det siste aftensmåltid og det er flere gamle tradisjoner rundt den. Artikkelen er laget ved Navarras universitet.

04.04.2011

● Betegnelsen ”gral” kommer fra senlatin *gradale* eller *gratalis* , som er avledet av klassisk latin *crater* ,

som betyr et fat. I middelalderens ridderromaner betyr det et beger eller kopp som Jesus brukte da han innviet sitt Blod ved det siste aftensmåltid, det ble deretter brukt av Josef av Arimatea for å samle blodet og vannet som fløt ut da Jesu legeme ble vasket.

► I middelalderens romaner ble det sagt at gralen skal ha blitt brakt til Glastonbury av Josef av Arimatea og hans følgesvenner. Han grunnla et samfunn der som skulle vokte relikvien, og som senere ble knyttet til tempelridderne. Det er sannsynlig at denne legenden stammer fra Wales, inspirert av gamle latinske kilder, slik som Pilatus Gjerninger, et apokryft verk fra det femte århundre. På kong Arthurs tid var jakten etter gralen den høyeste åndelige aktivitet.

► For Chrétien, forfatteren av *Perceval*, er Perceval ridderen som

må lykkes i å finne gralen. For andre franske forfattere, som for Malory, er Galahad den viktigste gralsridderen, selv om andre (Perceval og Bors i *Morte d'Arthur*) også lykkes. Gralen blir en dyrebar edelstein, som i en viss tid voktes av englene. Den ble så overlatt til ridderne av den hellige Grals orden og dens leder, gralskongen, som hadde den i sin varetekt.

► Hvert år på langfredag stiger en due ned fra himmelen, og etter å ha lagt en hostie på steinen, fornyer den steinens styrke og mystiske kraft, som gir evig ungdom og kan tilfredsstille ethvert ønske om mat og drikke. Nå og da avslører en inskripsjon på steinen hvem som har blitt kalt inn i den evige salighet i gralsslottet i Munsalvaesche (*mons salvationis*).

● Denne legenden om gralen blir knyttet til den kalk som Jesus brukte

ved det siste aftensmåltid og det er flere gamle tradisjoner rundt den – hovedsakelig tre.

► Den eldste er fra det sjuende århundre, og hevder at en angelsaksisk pilgrim sa at da han var i Den hellige gravs kirke i Jerusalem, hadde han sett og berørt kalken som Jesus brukte. Den var lagd av tinn, og hadde to håndtak.

► En annen tradisjon hevder at denne kalken – kalt *sacro catino* – nå befinner seg i St. Lorenzo-domkirken i Genova. Den er av grønnaktig glass, ser ut som et fat, og skal ha blitt brakt til Genova av korsriddere i det 12. århundre.

► Ifølge en tredje tradisjon er det kalken fra det siste aftensmåltid som nå er i Spania, i domkirken i Valencia, der den blir æret som Den hellige kalk. Det er en kopp av agat, med mørk farge, som skal ha blitt brakt av den hellige Peter til Roma,

og brukt av hans etterfølgere der til det tredje århundre. Under forfølgelsene ble den overgitt til den hellige Laurentius varetekt, og han brakte den til Huesca (i Nord-Spania). Etter å ha stått på forskjellige steder i provinsen Aragon, ble den brakt til Valencia på 1400-tallet.

pdf | dokument generert automatisk fra
<https://dev.opusdei.org/nb-no/article/hva-er-den-hellige-gral-hvordan-er-den-knyttet-til-den-hellige-kalk/> (06.08.2025)